

BARWNIKI I PIGMENTY	NORMA BRANŻOWA	BN-92
	Barwniki gryfalanowe	6041-60
		Grupa katalogowa 1023

1. WSTĘP

Przedmiotem normy są barwniki gryfalanowe w postaci proszków, z grupy barwników metalokompleksowych 1:2 zawierające grupy sulfonowe, przeznaczone głównie do barwienia wełny i poliamidu.

2. OZNACZENIE

Przykład oznaczenia barwnika o nazwie Szkarłat gryfalanowy GL

SZKARŁAT GRYFALANOWY GL BN-92/6041-60

3. WYMAGANIA

3.1. Postać. Barwniki gryfalanowe powinny mieć postać proszków niepylących.

3.2. Pylistość — stopień nie niższy niż 4.

3.3. Koncentracja i odcień — praktycznie zgodne z wzorcem¹⁾. Dopuszcza się inną koncentrację po uzgodnieniu między producentem i odbiorcą.

3.4. Substancji nierozpuszczalnych w wodzie — nie więcej niż 0,7%.

3.5. Rozpuszczalność w wodzie — wg tabl. 1 na str. 2.

3.6. Trwałość na światło, wodę, pranie w 40°C, pot kwaśny i alkaliczny, falusz alkaliczny, tarcie — wg tabl. 1 lub nie niższe od wzorca.

¹⁾ patrz Informacje dodatkowe p. 4.

Zgłoszona przez Instytut Barwników i Produktów Organicznych
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Chemii Przemysłowej dnia 30 listopada 1992 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 października 1993 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 4/1993, poz. 6)

Tablica 1

Lp.	Nazwa barwnika	Rozpuszczalność w wodzie g/l, nie niższa niż	Stopnie trwałości barwników na wybarwieniach przygotowanych wg 5.3.6.																	
			na światło sztuczne	na wodę		na pranie w 40°C		na pot kwaśny		na pot alkaliczny		na folowanie w środowisku alkalicznym		na tarcie						
				zmiana barwy	zabrudzenie bieli		zmiana barwy	zabrudzenie bieli		zmiana barwy	zabrudzenie bieli		zmiana barwy	zabrudzenie bieli		suche	mokre			
					na wełnie	na bawełnie		na wełnie	na bawełnie		na wełnie	na bawełnie		na wełnie	na bawełnie					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	Żółcień gryfalanowa GL	71	6-7	4-5	4	4-5	4	4-5	4-5	4	4	4	4	3-4	4	3	3	4	4	4
2	Żółcień gryfalanowa RL	41	5	4-5	4	4-5	4	4-5	4-5	4	4	3-4	4	3-4	3-4	3	2-3	4	3-4	3-4
3	Oranż gryfalanowy RL	81	6	4-5	4-5	4-5	3-4	4-5	4-5	4-5	4-5	4	4	4	4	3-4	2-3	3-4	3-4	3-4
4	Szkarłat gryfalanowy GL	91	6	4-5	4	4-5	3-4	4-5	4-5	4-5	4	4	4	3-4	4	2-3	2	4	4	4
5	Czerwień gryfalanowa G	91	5	4-5	4-5	4-5	3-4	4-5	4-5	4	4	4	4	3-4	4	2-3	2	4	4	4
6	Bordo gryfalanowe B	91	4	4	4-5	4-5	4	4-5	4-5	4	4	4	4	3-4	4	3	2-3	4	4	4
7	Brunat gryfalanowy RL	71	6	4-5	4-5	4-5	4	4-5	4	4	4	4-5	4	4	4	4	2-3	4	4	4
8	Brunat gryfalanowy BL	71	6	4	4-5	4-5	4	4-5	4-5	4	4-5	4-5	4	4	4	4	3-4	4	3-4	3-4
9	Granat gryfalanowy RL	71	5-6	4	4-5	4-5	4	4-5	4	4	4-5	4-5	4	3-4	4	3	2	4	3-4	3-4
10	Czerń gryfalanowa RL	91	6-7	3-4	4-5	4-5	3-4	4-5	4	4	4-5	4	4	4	4	3-4	2	4	3-4	3-4
11	Oliw gryfalanowy S-GL	41	5-6	4-5	4-5	4-5	4	4-5	4	4-5	4-5	4-5	4	4-5	4-5	3	4	4	4	4

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE, TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Barwniki gryfalanowe należy pakować do bębnow metalowych bez obręczy z wiekiem zdejmowanym wg BN-87/5046-02 pojemności 20-80 litrów. Na życzenie odbiorcy w przypadkach koniecznych barwniki gryfalanowe mogą być uprzednio pakowane do toreb polietylenowych wg PN-81/O-79781 umieszczonych w bębnach.

Znakowanie opakowań należy wykonać wg PN-85/O-79252 umieszczając na każdym opakowaniu napis zawierający co najmniej:

- a) nazwę lub znak wytwórni,
- b) oznaczenie wg 2,
- c) masę brutto i netto,
- d) numer partii i opakowania,
- e) dopuszczalną liczbę warstw składowania 5,
- f) dopuszczalną liczbę warstw ładowania — 5.

Po uzgodnieniu z odbiorcą i przewoźnikiem dopuszcza się inne opakowania zabezpieczające produkt nie gorzej niż wymienione o wymiarach zgodnych z PN-89/O-79021.

4.2. Formowanie jednostek ładunkowych. W przypadku stosowania paletyzacji jednostki ładunkowe należy formować na paletach wg PN-88/M-78216. Ładunek na palecie należy zabezpieczyć przed przesuwaniem i deformacją tak, aby tworzył wraz z paletą zwartą i stabilną jednostkę ładunkową.

4.3. Przechowywanie. Barwniki gryfalanowe w opakowaniach wg 4.1 należy przechowywać w pomieszczeniu magazynowym dobrze wentylowanym, w atmosferze obojętnej chemicznie, w temperaturze nie wyższej niż 30°C.

Opakowania powinny być odsunięte od ścian, przewodów kanalizacyjnych i urządzeń grzejnych o przynajmniej 0,8 m.

Opakowania należy ustawiać w pozycji stojącej najwyższej w 5 warstwach.

4.4. Transport. Barwniki gryfalanowe nie stwarzają zagrożenia w transporcie i nie podlegają przepisom transportowym dla materiałów niebezpiecznych.

Barwniki gryfalanowe w opakowaniach wg 4.1 należy przewozić krytymi środkami transportu zgodnie z obowiązującymi przepisami¹⁾.

Bębny należy układać ściśle obok siebie na całej powierzchni środka transportu. Dopuszcza się liczbę warstw ładowania 5 do środka transportowego.

Opakowania należy zabezpieczyć przed przemieszczaniem się w czasie transportu i uszkodzeniem.

5. BADANIA

5.1. Program badań — wg tabl. 2.

Tablica 2

Rodzaje badań	zakres badań		Wymagania
	badania pełne	badania niepełne	
a) określenie postaci	+	+	3.1
b) oznaczanie pylistości	+	+	3.2
c) oznaczanie koncentracji i odcienia	+	+	3.3
d) oznaczanie zawartości substancji nierozpuszczalnych w wodzie	+	+	3.4
e) oznaczanie rozpuszczalności w wodzie	+	+	3.5
f) oznaczanie trwałości wybarwień	+	-	3.6
znak „+” oznacza obowiązek wykonania oznaczania.			

Badania pełne należy wykonywać przy każdej zmianie wzorca oraz przy okresowej kontroli produkcji, która powinna być wykonywana dla każdej marki barwnika co najmniej raz w roku.

Badaniom niepełnym należy poddać każdą partię wyprodukowanego barwnika.

5.2. Pobieranie próbek — wg PN-74/C-04707. Próbkę pierwotną pobierać próbnikiem 14-16 wg PN-74/C-60008.

Wielkość średniej próbki laboratoryjnej powinna wynosić co najmniej 600 g.

5.3. Opis badań

5.3.1. Określanie postaci — wykonać wizualnie.

5.3.2. Oznaczanie pylistości — wg PN-91/C-85049, metodą wizualną.

5.3.3. Oznaczanie koncentracji i odcieni — wg BN-90/6041-58 na włóknie wełnianym.

5.3.4. Oznaczanie zawartości substancji nierozpuszczalnych w wodzie — wg PN-92/C-04702.

5.3.5. Oznaczanie rozpuszczalności w wodzie — wg PN-92/C-04702 metodą wizualną.

5.3.6. Oznaczanie trwałości na światło sztuczne — wg PN-89/P-04943 na wybarwieniach wykonanych wg 5.3.3 o głębokości standardowej 1/1 porównując z wzorcem.

5.3.7. Oznaczanie trwałości na wodę — wg PN-90/P-04910 na wybarwieniach wykonanych wg 5.3.6 porównując z wzorcem.

5.3.8. Oznaczanie trwałości na pranie w 40°C — wg PN-87/-04912 na wybarwieniach wykonanych wg 5.3.6 porównując z wzorcem.

5.3.9. Oznaczanie trwałości na pot — wg PN-91/P-04913 na wybarwieniach wykonanych wg 5.3.6 porównując z wzorcem.

5.3.10. Oznaczanie trwałości na folowanie w środowisku alkalicznym — wg PN-68/P-04932 na wybarwieniach wykonanych wg 5.3.6 porównując z wzorcem.

¹⁾ patrz Informacje dodatkowe, p. 2.

5.3.11. Oznaczanie trwałości na tarcie suche i mokre — wg PN-87/P-04908 na wybarwieniach wykonanych wg 5.3.6 porównując z wzorcem.

5.3.12. Wyniki badań trwałości przeprowadzonych wg 5.3.6 ÷ 5.3.11 nie powinny być niższe niż w tabelicy 1, lub nie niższe od wzorca.

5.4. Zaokrąglanie i zapisywanie wyników. Przy obliczaniu wyników stosować zasady interpretacji wg PN-70/N-02120 metoda Z.

5.5. Ocena wyników badań. Partię barwnika należy uznać za odpowiadającą wymaganiom normy, jeżeli wyniki badań niepełnych oraz ostatecznie wyniki badań trwałości wybarwień wykazały zgodność z wymaganiami normy.

5.6. Zaświadczenie o wynikach badań stwierdzające zgodność z wymaganiami normy należy dołączyć do każdej wysyłki produktu.

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Zakłady Chemiczne ORGANIKA-ZACHEM w Bydgoszczy.

2. Normy związane

PN-92/C-04702 Barwniki. Ogólne metody badań

PN-74/C-04707 Barwniki. Pobieranie i przygotowywanie próbek

PN-74/C-60008 Próbniki do pobierania próbek produktów bezkształtnych

PN-91/C-85049 Barwniki i pigmenty. Oznaczanie pylistości

PN-88/M-78216 Palety ładunkowe płaskie jednopłytowe czterowiejs-ciove bez skrzydeł drewniane 800 × 1200 EUR

PN-70/N-02120 Zasady zaokrąglania i zapisywania liczb

PN-68/N-02310 Iluminanty i źródła sztucznego światła dziennego

PN-89/O-79021 Opakowania. System wymiarowy

PN-85/O-79252 Opakowania transportowe z zawartością. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe

PN-81/O-79781 Opakowania jednostkowe z tworzyw sztucznych. Torby z folii polietylenowej zgrzewane

PN-87/P-04908 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczenie odporności wybarwień na tarcie

PN-90/P-04910 Tekstyli. Wyznaczanie odporności wybarwień na wodę

PN-87/P-04912 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczenie odporności wybarwień na pranie

PN-91/P-04913 Tekstyli. Wyznaczanie odporności wybarwień na pot

PN-68/P-04932 Metody badań wyrobów włókienniczych. Wyznaczenie odporności wybarwień na folowanie w środowisku alkalicznym

PN-89/P-04943 Tekstyli. Wyznaczanie odporności wybarwień na światło sztuczne (lampa ksenonowa)

BN-87/5046-02 Opakowania transportowe metalowe. Bębny bez obręczy

BN-90/6041-58 Barwniki gryfalanowe. Metody badań

Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe. (Dz. U. nr 53 poz. 272 z 1984 r.)

Regulamin Przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe o ładowaniu i zabezpieczeniu przesyłek towarowych (Dz. T. i Z.K. nr 9 poz. 68 z 1985 r.)

Przepisy o ładowaniu wagonów towarowych — Załącznik II do Umowy o wzajemnym użytkowaniu wagonów towarowych w komunikacji międzynarodowej (RIV) (Dz. T. i Z.K. nr 15 poz. 119 z 1981 r.) wraz z późniejszymi zmianami

Ustawa z dnia 1 lutego 1983 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z 1983 r.) wraz z późniejszymi zmianami

3. Symbol wg SWW 1245-163.

4. Wzorce barwników gryfalanowych — na żądanie dostarczają Zakłady Chemiczne ORGANIKA-ZACHEM Aleja WP 65, 85-825 Bydgoszcz.

5. Autorzy projektu normy — mgr Marian Przybyłek, mgr Maria Duńska-Lebiedziewicz, mgr inż. Ewa Radzińska, Zakłady Chemiczne ORGANIKA-ZACHEM.